

NATO A KONFLIKT V SÝRII

Ochrana území Turecka

- » NATO do konfliktu v Sýrii není zapojeno.
- » Pomoc Turecku poskytují některé členské země na základě bilaterálních dohod.
- » Ruská intervence v Sýrii komplikuje situaci a vyvolává obavy mezi spojenci.

Americká baterie protivzdušných raket Patriot u tureckého města Gaziantep, 2013

Současná situace v Sýrii je velmi komplikovaná a nepřehledná. To, co začalo jako další povstání v rámci arabského jara v březnu roku 2011 s cílem svrhnout autokratického vládce, eskalovalo v brutální občanskou válku, do které jsou vtaženy jak regionální, tak i světové mocnosti. Koalice vedená

Spojenými státy provádí od září 2014 letecké útoky na pozice organizace Islámský stát (IS). Náletů se účastní i některé členské země Severoatlantické aliance, například Velká Británie, Francie, Nizozemsko, Turecko. **NATO jako organizace však do vojenských operací v Sýrii zapojeno není a ani tak nemá v plánu učinit.**

Někteří experti se domnívají, že po intervenci v Libyi v roce 2011 je NATO zdrženlivější a opatrnější. Podle generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga neexistují žádné plány Aliance jako celku na přímé vojenské zapojení v Sýrii a tamější krize vyžaduje politické řešení. Aliance podporuje úsilí OSN a dalších najít diplomatické řešení konfliktu v Sýrii.

V případě potřeby jsou však spojenci připraveni pomoci při ochraně Turecka, které má v rámci Aliance druhou největší armádu a jehož ozbrojené síly budou při eskalaci konfliktu reagovat jako první. Pokud ale bude potřebovat pomoc, NATO ji bez váhání poskytne, stejně jako jakémukoliv jinému spojenci, který by se ocitl v ohrožení. V reakci na sestřelení tureckého vojenského letounu Sýrii v červnu 2012 Ankara požádala spojence NATO o bezpečnostní konzultace na základě článku 4 Washingtonské smlouvy, který dává právo jakémukoliv členské zemi požádat o konzultace, pokud cítí, že její bezpečnost je ohrožena. Na žádost Turecka vyslaly USA na počátku listopadu 2015 na základnu v Incirliku prvních 6 z celkem 12 stíhacích letadel F-15C, která pomohou s ochranou tureckého vzdušného prostoru. V plánu je také nasazení strojů F-15E, jejichž úkolem by bylo ničení pozemních cílů IS v Sýrii.

„Rusko by mělo hrát konstruktivnější roli v rámci boje proti IS. Podporování Asadova režimu není konstruktivní. Pouze to prodlužuje válku. Politické řešení je zapotřebí více, než kdy jindy.“

Jens Stoltenberg, generální tajemník NATO, 12. 10. 2015

Zapojení Ruska do syrského konfliktu

Podle Stoltenberga situace v Sýrii a agresivní chování Ruska představují pro Alianci výzvu. Moskva začala na počátku září 2015 zvyšovat vojenskou pomoc určenou pro syrský režim. Zanedlouho poté provedlo Rusko v Sýrii své první vzdušné údery. Bombardovány měly být pozice organizace Islámský stát. Objevily se však zprávy, že mezi cíli byly i pozice opozičních skupin, které se staví proti režimu syrského prezidenta Bašára Asada. Evropští ministři zahraničí se na svém zasedání v Lucemburku shodli, že další vojenská eskalace občanské války v Sýrii podkopává

snahy o politické urovnání, zhoršuje humanitární situaci a zvyšuje riziko, že se k islámským radikálům připojí další obyvatelé.

Rakety Patriot v Turecku

Aliance má na tureckém území od roku 2013 rozmístěných šest baterií protivzdušného systému Patriot. **Po dvou bateriích poskytly USA, Německo a Nizozemí, nizozemské byly pak nahrazeny španělskými.** Spojenci takto podpořili Ankaru v reakci na obavy o bezpečnost země, když v začátcích syrského konfliktu ze Sýrie do Turecka několikrát dopadly dělostřelecké granáty.

Rakety v Turecku měly zůstat pouze do konce roku 2013. Na žádost Ankary Aliance misi prodloužila. Spojené

Systém Patriot

Protiraketové střely Patriot (země-vzduch) patří mezi nejznámější prostředky v boji proti balistickým raketám. Zasahují balistickou střelou v poslední fázi, při návratu do atmosféry. Jsou však schopny zničit i letouny. Používají je státy po celém světě, včetně několika členů NATO (Německo, Řecko, Nizozemí, Španělsko, USA). První systémy Patriot byly nasazeny Spojenými státy během první války v Perském zálivu.

státy však oznámily, že na podzim roku 2015, jakmile vyprší mandát pro nasazení amerických sil, z Turecka své dvě baterie protiraketových střel stáhnou. Washington jako důvod uvádí důležitou modernizaci systému a slibuje, že v případě ohrožení do Turecka zařízení znovu vyšle do jednoho týdne. Německo, podobně jako USA, je rozhodnuto své Patriotsy ze země stáhnout. Svůj protiraketový systém zřejmě nechá v zemi už jen do konce roku 2015. Berlín se tak rozhodl na základě hodnocení NATO z června 2015, že ohrožení tureckého území syrskými balistickými střelami je velmi nízké. Za hlavní nebezpečí v regionu Německo považuje militanty tzv. Islámského státu a ti balistické střely k dispozici nemají.

V reakci na rozhodnutí USA a Německa své Patriotsy stáhnout oznámilo Španělsko, že Patriotsy v Turecku ponechá tak dlouho, jak bude NATO potřebovat.

Zapojení České republiky

ČR se účastnila spojenecké operace Active Fence, která je zaměřena na posílení aliančního integrovaného systému protivzdušné obrany jižní části Turecka. Od září 2014 do ledna 2015 v operaci působila společně s jednotkami protivzdušné obrany Německa, Nizozemska a USA. Čeští vojáci zajišťovali spojení mezi aliančním velitelstvím a nizozemskou jednotkou. Tento úkol plnilo sedm příslušníků DCM (nasaditelného spojovacího modulu, Deployable Communication Module) z Centra operačně taktických systémů velení a řízení z Lipníka nad Bečvou. Skupina DCM působila na letecké základně Incirlik, která je východně od města Adana.

Bibliografie a zdroje k tématu:

- » Ruská pomoc Asadovi jen prodlužuje syrskou válku, tvrdí šéf NATO. In: Natoaktual [online]. 12.10. 2015. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/ruska-pomoc-asadovi-prodluze-podle-nato-valku-f4z-/na_zpravy.aspx?c=A151012_171333_na_zpravy_m00
- » USA stáhnou střely Patriot z Turecka, rozhodnutí je i Německo. In: Natoaktual [online]. 18.8. 2015. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/usa-stahnou-patrioty-z-turecka-dms-/na_zpravy.aspx?c=A150821_111756_na_zpravy_m00
- » Jsme připraveni vyslat vojáky na ochranu Turecka, varuje Aliance Moskvu. In: Natoaktual [online]. 8.10. 2015. Dostupné z: http://www.natoaktual.cz/nato-chce-chranit-turecko-0yi-/na_zpravy.aspx?c=A151008_161124_na_zpravy_m00
- » Čeští vojáci odletěli do Turecka. Budou zajišťovat spojení pro alianční operaci Active Fence. In: Acr.army.cz [online]. 29.8. 2014. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/cesti-vojaci-odleteli-do-turecka--budou-zajistovat-spojeni-pro-aliancni-operaci-active-fence-101261/>
- » Press conference by NATO Secretary General Jens Stoltenberg. In: Nato.int [online]. 8.10. 2015. Dostupné z: http://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions_123522.htm?selectedLocale=en
- » PATRIOT Deployment, October 2014. In: Nato.int [online]. Dostupné z: http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2014_10/20141009_141009-patriot-factsheet.pdf
- » NATO support to Turkey: Background and timeline. In: Nato.int [online]. 19.2. 2013. Dostupné z: http://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_92555.htm?selectedLocale=en
- » Secretary General highlights NATO's long-term adaptation to new security challenges. In: Nato.int [online]. 12.10. 2015. Dostupné z: http://www.nato.int/cps/en/natohq/news_123764.htm
- » Syria: The story of the conflict. In: BBC.com [online]. 9.10. 2015. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-26116868>
- » Velvyslanec při NATO Šedivý: Rusko nevstoupí do žádné koalice, která by ho mohla jakkoliv omezovat. Dostupné z: <http://zahranicni.ihned.cz/evropa-slovensko/c1-64897560-velvyslanec-pri-nato-sedivy-rusko-nevstoupi-do-zadne-koalice-ktera-by-ho-mohla-jakkoliv-omezovat>
- » Pojar: Islámský stát musí porazit místní Arabové. Dostupné z: <http://www.respekt.cz/politika/pojar-islamsky-stat-musi-porazit-mistni-arabove>

Pokud budete mít zájem o další informace k tomuto tématu, neváhejte se obrátit na:
Informační centrum o NATO
 Jungmannova 17, 110 00 Praha 1
 info@natoaktual.cz
 tel.: 221-506-758